

Pretérito indefinido

- minulý čas jednoduchý, španělsky zvaný **el pretérito indefinido** nebo **el pretérito perfecto simple** je jedním ze čtyř aktivně používaných minulých časů ve španělštině
- je to **základní vyprávěcí čas**, vyjadřuje hlavně děje v minulosti jednorázové a ukončené
- na tvoření je to asi nejproblematictější slovesný tvar, protože u mnoha sloves zůstal zachován i perfektní latinský kmen, který je odlišný od kmene přítomního, tento čas má tudíž **velké množství nepravidelných tvarů**
- při **pravidelném časování** přijímají slovesa dvě sady koncovek:

HABLAR	COMER	VIVIR
habl - é	com - í	viv - í
habl - aste	com - iste	viv - iste
habl - ó	com - ió	viv - ió
habl - amos	com - imos	viv - imos
habl - asteis	com - isteis	viv - isteis
habl - aron	com - ieron	viv - ieron

- o slovesa s **pravopisnými změnami**

kmen na -GAR	kmen na -CAR	kmen na -ZAR	kmen na -E	kmen na -I
pagué	explicué	organicé	leí	oí
pagaste	explicaste	organizaste	leiste	oiste
pagó	explicó	organizó	leyó	oyó
pagamos	explicamos	organizamos	leimos	oimos
pagasteis	explicasteis	organizasteis	leisteis	oisteis
pagaron	explicaron	organizaron	leyeron	oyeron

- o slovesa se **změnou kmenové samohlásky**

E → I	E → IE → I	O → UE → U	končí na - ducir	končí na – ñir, -ñer a -llir
pedí	sentí	dormí	traduje	reñí
pediste	sentiste	dormiste	tradujiste	reñiste
pidió	sintió	durmió	tradujo	riñó
pedimos	sentimos	dormimos	tradujimos	reñimos
pedisteis	sentisteis	dormisteis	tradujisteis	reñisteis
pidieron	sintieron	durmieron	tradujeron	riñeron

- o vybraná slovesa s **nepravidelným perfektním kmenem**

ANDAR	CABER	DAR	DECIR	ESTAR
anduve	cupe	di	dije	estuve
anduviste	cupiste	diste	dijiste	estuviste
anduvo	cupo	dio	dijo	estuvo
anduvimos	cupimos	dimos	dijimos	estuvimos
anduvisteis	cupisteis	disteis	dijisteis	estuvisteis
anduvieron	cupieron	dieron	dijeron	estuvieron

HACER	IR + SER	PODER	PONER	QUERER
hice	fui	pude	puse	quise
hiciste	fuiste	podiste	pusiste	quisiste
hizo	fue	pudo	puso	quiso
hicimos	fuimos	podimos	pusimos	quisimos
hicisteis	fuisteis	podisteis	pusisteis	quisisteis
hicieron	fueron	podieron	pusieron	quisieron

SABER	TENER	TRAER	VENIR	VER
supe	tuve	traje	vine	vi
supiste	tuviste	trajiste	viniste	viste
supo	tuvo	trajo	vino	vio
supimos	tuvimos	trajimos	vinimos	vimos
supisteis	tuvisteis	trajisteis	vinisteis	visteis
supieron	tuvieron	trajeron	vinieron	vieron

- pretérito indefinido se používá pro **děje, které v minulosti proběhly jednorázově a v minulosti též skončily**, často jde o řadu po sobě jdoucích událostí (pozor, nikdy se jím nepopisují okolnosti minulých dějů, k tomu slouží imperfektum)
- do češtiny se překládá většinou **minulým časem dokonavých sloves**
- v daných větách se často vyskytují **marcadores temporales** jako:
ayer (včera), **anteayer** (předevčírem), **anoche** (včera večer), **el año pasado** (vloni), **la semana pasada** (minulý týden), **el mes pasado** (minulý měsíc), **hace ... años** (před ... lety), **hace tiempo** (před časem)